



Antsla Vallavolikogu

O T S U S

Antsla

21. august 2024 nr 15

Antsla valla üldplaneeringu kehtestamine

Menetluskäik

Antsla Vallavolikogu algatas 25. septembril 2018 otsusega nr 67 Antsla valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamisest teavitati Ametlikes Teadaannetes, Võrumaa Teatajas, Antsla Valla Lehes ja Antsla valla veebilehel. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest teavitati kirjalikult koostöö tegijaid ja kaasatavaid. Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viidi läbi KSH, mis selgitab, kirjeldab ja hindab üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja määrab vajadusel mõju leevendusmeetmed. KSH tulemused kajastuvad üldplaneeringu lahenduses. üldplaneeringu elluviimisega ei kaasne olulist ega piiriülest keskkonnamõju. KSH aruanne on üldplaneeringu lisa.

Üldplaneeringu koostamise konsultant ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija oli Skepast&Puhkim OÜ, töö nr 2020-0038.

Antsla valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 11.10. – 10.11.2021. Avaliku väljapaneku ajal oli võimalik üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõuga tutvuda valla veebilehe vahendusel kui ka paberkandjal Antsla vallavalitsuses, Kuldre raamatukogus ja Tsooru raamatukogus. Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalikud arutelud toimusid Tsooru rahvamajas, Uue-Antsala rahvamajas ning Antsla Kultuuri ja Spordikeskuses.

Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku ja arutelude toimumise ajast ja kohast teavitati maakonnalehes Lõuna Leht ning Antsla valla veebilehel. Koostöö tegijaid ja kaasatavaid teavitati kirja teel. Avaliku väljapaneku jooksul esitati ettepanekuid, arvamusi ja küsimusi mitmetel teemadel (nt metsade majandamine sh rohelises võrgustikus, väärtuslike põllumajandusmaade määramine, kultuuri- ja arheoloogiapärandi käsitlemine üldplaneeringus ning nendest tulenevad tingimused ehitamisel). Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste kohta avaldati info ajalehtedes Võrumaa Teataja ja Antsla Valla Leht.

Antsla valla üldplaneeringu põhilahendus ja KSH aruande eelnõu on kooskõlastatud Keskkonnaministeeriumi, Maaeluministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Keskkonnaameti, Maa-ameti, Muinsuskaitseameti, Põllumajandus- ja Toiduameti, Päästeameti, Terviseameti, Transpordiameti, Valga Vallavalitsuse ja Võru Vallavalitsusega. Kooskõlastamise taotlusele ei vastanud Siseministeerium, Politsei- ja

Piirivalveamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Kanepi vald, Otepää vald ja Rõuge vald. Mittevastanud võib PlanS § 85 lõike 2 alusel lugeda planeeringu vaikimisi kooskõlastanuteks.

Antsla Vallavolikogu võttis 20.12.2022 otsusega nr 26 vastu üldplaneeringu ja tunnistas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 42 lõike 6 kohaselt KSH aruande nõuetele vastavaks. Antsla valla üldplaneeringu avalik väljapanek toimus 16.01-16.02.2023. Avaliku väljapaneku ajal oli võimalik üldplaneeringu ja KSH aruandega tutvuda valla kodulehel ja Antsla vallavalitsuses, Kuldre raamatukogu Urvaste laenutuspunktis ja Tsooru raamatukogus. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku toimumise ajast ja kohast teavitati ajalehes Võrumaa Teataja ja valla veebilehel. Koostöö tegijaid ja kaasatavaid teavitati kirja teel.

Avaliku väljapaneku kestel esitati kirjalikke arvamusi ja ettepanekuid erinevatel teemadel (nt ristipuude kaitse korraldamine, ohtlike ettevõtete rajamise tingimused, maakasutuse juhtotstarbe muutmine ja tingimused arheoloogiatundlikel aladel, Nursipalu harjutusvälja laiendamise vajaduse ja huviala piiri kajastamine). Antsla Vallavalitsus analüüsis esitatud arvamusi ja ettepanekuid ning kujundas nende osas seisukohad, mis edastati arvamusi esitanud isikutele kirjalikult. Asutuste ja isikute ettepanekud (kirjade koopiad) ning ülevaade nende arvestamisest või arvestamata jätmisest koos põhjendustega on menetluskirjades.

Üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 29.03.2023 Antsla vallavalitsuses. Huvilistel oli võimalik osaleda arutelul ka veebikeskkonnas. Avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekutega arvestas vallavalitsus enamuses. Ettepaneku tegijatele, kelle ettepanekuid arvestati osaliselt, andis vallavalitsus kirjalikud selgitused. Menetluskirjades kajastub ettepaneku tegijate kirjalik tagasiside, milles nad on nõustunud Antsla Vallavalitsuse poolt antud selgitustega. Avaliku arutelu tulemusena ei nõustunud vallavalitsus avaliku väljapaneku ajal tehtud Kaitseministeeriumi ettepanekuga käsitleda üldplaneeringus Nursipalu harjutusväljaku arendamise vajadust ja piiri kajastamist ning teavitas sellest Kaitseministeeriumi 22.02.2023 kirjaga.

Antsla Vallavalitsus esitas Keskkonnaametile taotluse Leese oja ehituskeeluvööndi vähendamiseks Antsla linnas asustusüksuse piirides 14.04.2023 kirjaga nr 7-1/1/500. Keskkonnaamet palus 22.05.2023 kirjas nr 7-13/23/7607- 3 Antsla Vallavalitsusel taotlust täpsustada. Keskkonnaamet andis nõusoleku taotletud ehituskeeluvööndi vähendamiseks 2.08.2023 kirjaga nr 7-13/23/7607-6. Ülevaade ehituskeeluvööndi vähendamisest on antud Antsla valla üldplaneeringu seletuskirja ptk-s 4.3.2.

Antsla Vallavalitsus esitas 07.06.2023 kirjaga nr 7-1/1/726 Antsla valla üldplaneeringu Rahandusministeeriumile PlanS § 90 lõike 1 alusel heakskiidu saamiseks koos menetluskirjaga. Valdikonna eest vastutava ministri volitatud isik tutvus esitatud materjalidega ning palus 20.07.2023 kirjas nr 14-3/661 täpsustada üldplaneeringut, esitada puuduolevad menetluskirjad ning kaasata isikud, kellele kuuluvatel katastriüksustel laiendatakse riigimaantee kaitsevööndit ning kalmistu kaitsevööndit. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium tagastas 20.07.2023 kirjaga nr 14-3/661 üldplaneeringu täpsustamiseks ja täiendavate menetlusmaterjalide esitamiseks.

Antsla valla üldplaneeringuga suurendatakse seletuskirja peatükis 5.1.1 „Sõiduteed“ loetletud teelõikudes sõidutee kaitsevööndi laiust 30 meetrini, arvestades äärmise sõiduraja välimisest servast. Ehitusseadustiku (EhS) § 72 lõigetest 1-3 tulenevad nõuded ja kohustused, mida kaitsevööndi maa-alal peab järgima ning mis muudavad kinnisasja senise kasutamise võimalusi. Antsla Vallavalitsus kaasas 28.09.2023 kirjaga sõidutee laiendatud teekaitsevööndisse jäävate kinnisasjade omanikud kui puudutatud isikud ja teavitas neid planeeringu lahendusest ning soovis tagasisidet 30 päeva jooksul. Vallavalitsus on 21.12.2023 kirjas ministeeriumile märkinud, et täiendada kaasamise tulemusena ei laekunud üldplaneeringu kohta arvamuskirju sõidutee

kaitsevööndi laiendamise kohta.

Urvaste kalmistu laiendamise osas on vallavalitsus selgitanud, et kalmistu laiendus jääb ettepaneku tegija EELK Urvaste Püha Urbanuse Koguduse omanduses olevale maale ja kaitsevöönd ei kohaldu teistele, seega uut piirangut ei kaasne. Joonisele on kantud laiendatavale alale kalmistuseadusest tulenev 50 m kaitsevöönd.

Antsla Vallavalitsus esitas 21.12.2023 kirjaga nr 7-1/1/726-2 Antsla valla täpsustatud üldplaneeringu ja täiendatud menetlusmaterjalid PlanS § 90 lõike 1 alusel heakskiitmiseks. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium tagastas 08.02.2024 kirjaga nr 14-3/661-1 üldplaneeringu seoses vajadusega viia planeering vastavusse vahepealsel perioodil jõustunud kahe õigusaktiga, mis puudutasid Antsla valda ja ühtlasi palus kajastada õigusaktidest tulenevat üldplaneeringu lahenduses.

Üldplaneeringu täiendamise vajadus tulenes Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusest nr 266 „Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmise ja Natura asjakohase hindamise algatamine“. Laiendatud Nursipalu harjutusala piiranguvöönd ulatub Antsla valla territooriumile. Ühtlasi paluti hinnata, kas Nursipalu harjutusala laiendamisega ja selle piiranguvööndi ulatusega kaasneb üldplaneeringu lahenduse muutmise vajadus (nt müratundlike maakasutuse juhtfunktsioonide kavandamine harjutusala piiranguvööndis või selle vahetus läheduses).

Teise õigusakti kajastamise vajadus tulenes Vabariigi Valitsuse 15.12.2023 määrusest nr 119 „Haldusüksuste piiride muutmise Valga maakonna Valga vallas ja Võru maakonna Antsla vallas territooriumiosa üleandmisega“, millega muutus Antsla ja Valga valla vaheline piir Valga valla Lusti küla territooriumiosa üleandmisega Antsla valla koosseisu. Ühtlasi juhtis ministeerium oma kirjas tähelepanu PlanS § 76, mis sätestab koostöö ja kaasamise üldplaneeringu koostamisel ning vajadusele pärast üldplaneeringu täpsustamist ja täiendamist korraldada isikute teavitamine, kelle õigusi tehtud täiendused võivad puudutada ja valitsusasutuste teavitamine, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ning üldine teavitamine üldplaneeringu täiendustest.

Antsla Vallavalitsus täiendas üldplaneeringut ja teavitas Nursipalu harjutusvälja laienduse alale ja/või ala piiranguvööndisse jäävate kinnistute omanikke 9.05.2024 kirjaga nr 7- 1/1/585, haldusüksuse piiride muutusest Lustimõisa külas asuvate kinnistute omanikke 9.05.2024 kirjaga nr 7-1/1/588 ja ning üldplaneeringu koostöötajaid ja kaasatavaid 9.05.2024 kirjaga nr 7-1/1/590. Ühtlasi avaldati teade Nursipalu harjutusvälja laienduse ja Antsla valla halduspiiride muutmise kajastamisest üldplaneeringus valla veebilehel ja Antsla Valla Lehes.

Antsla Vallavalitsus esitas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile 21.05.2024 kirjaga nr 7-1/1/726-4 täpsustatud üldplaneeringu PlanS § 90 lõike 1 alusel heakskiidu saamiseks. Koos üldplaneeringuga esitas kohalik omavalitsus üldplaneeringu menetlemise täiendatud dokumentatsiooni.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium andis 20.06.2024 kirjaga nr 14-3/661-5 heakskiidu Antsla valla üldplaneeringule.

Üldplaneeringu lahendus

Vabariigi Valitsuse 26.01.2017 määrusega nr 30 moodustati Antsla valla ja Urvaste valla ühinemise teel uus haldusüksus, nimega Antsla vald. Regionaalministri 15.12.2023 määruse nr 95 „Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ muutmise alusel laienes Antsla vald Lustimõisa küla moodustamisega 4,14 km² võrra. Lustimõisa küla moodustati Valga vallas asuva Lusti küla osast. Antsla valla pindala on 411 km².

Antsla valla ruumilised väärtused:

- Hea logistiline asend Lõuna-Eestis, tihe teedevõrk ja valda läbiv raudtee;
- Antsla linn kui tugev piirkondlik keskus;
- Rohked järved, sh paisjärved, mis loovad mitmekesise elukeskkonna;
- Kobela tööstuspark jt tootmisalad, millel tugineb valla majandus;
- Karula kõrgustiku Kaika ja Rimmi kuplistikud atraktiivse elukeskkonnana;
- Omanäolised turismiobjektid - Karula rahvuspark, Pokumaa, Uhtjärve Nõiariik, Tamme-Lauri tamm.

Hajaasustuses on eesmärgiks säilitada asustusstruktuur ja maastikumuster. Uusi ulatuslikke elamualasid ei kavandata, vaid ennekõike tihendatakse asulaid kasutades selleks olemasolevat taristut. Elamuehituse suund on ühepereelamu. Elamuehituseks välditakse alasid, kus omavalitsus ei suuda tagada elanikke rahuldavat avalike- ja erateenuste kättesaadavust, taristut, päästeteenistuse juurdepääsu, ühistransporti jmt.

Tootmine on valla majanduse arengus võtmetähtsusega ning selle potentsiaali toetatakse maakasutuse ja taristu kavandamisel. Prioriteetsed alad on Kobela, Taberlaane (Kobela II tööstusala) ja Wermo Antsla linnas. Samuti säilitatakse võimalused põllumajandusliku tootmise arendamiseks.

Antsla linn on Võrumaa läänepoolse ala piirkondlikuks keskuseks ning oluline piirkonna arengu eestvedaja. Vastukaaluks ümbritsevatele maalistele aladele tugevdatakse siin linnalisi väärtusi, et linna atraktiivsust tõsta.

Arvestades Võru maakonnaplaneeringut, kuid muutunud rahvastiku ja majanduslikku olukorda, säilitatakse kohalike keskustena Kobela alevik ja Kuldre küla ning lähikeskustena Tsooru küla, Vana Antsla alevik ja Uue-Antsla küla.

Maakasutus- ja ehitustingimuste määramine lähtub valla ruumilise arengu eesmärkidest, olemasolevate ja uute alade arendamise võimaluste loomisest, säilitades piirkonnale iseloomulikud väärtused ning arvestades kehtivaid piiranguid.

Arendus- ja ehitustegevus toimub läbi üldplaneeringus määratud ehitustingimuste ja detailplaneeringute või projekteerimistingimuste. Detailplaneeringute ning ehitusprojektide koostamisel, projekteerimistingimuste väljastamisel ja üldiseid arendustegevusi kavandades tuleb arvestada üldplaneeringus sätestatud tingimuste ja maakasutuse suundadega. Üldplaneering määrab tihe- ja hajaasustusalad, kus kehtivad erinevad ehitus- ja maakasutustingimused.

Väärtuslike alade ja objektide säilitamiseks on maakasutusele ja ehitustegevusele seatud piirangud. Need tulenevad kehtivatest õigusaktidest või üldplaneeringuga määratud täiendavatest tingimustest. Väärtuslike alade ja objektide määratlemise aluseks on riiklikud registrid, Võru maakonnaplaneering, kohalike elanike ettepanekud ja teave ning üldplaneeringu alusanalüüs (lisa 4).

PlanS § 55 lõike 2 kohaselt on maakonnaplaneering üldplaneeringu koostamise alus. Antsla valla üldplaneeringu aluseks on riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/81 kehtestatud Võru maakonnaplaneering 2030+, milles on seatud suunised ja tingimused üldplaneeringu koostamiseks.

Üldplaneeringu ülesannete lahendamisel on Võru maakonnaplaneeringuga määratud suuniseid ja tingimusi täpsustatud. Antsla Vallavalitsus on käsitlenud maakonnaplaneeringu täpsustamist üldplaneeringu peatükis 9. Täpsustamise põhjendused ja ulatus on esitatud ka teemavaldkonda käsitlevas peatükis.

Üldplaneeringuga täpsustatakse maakonnaplaneeringut järgmiselt:

- määrati roheline võrgustiku struktuurelemendid ja täpsustati kasutustingimusi;
- täpsustati väärtuslike põllumajandusmaade infokihti;
- täpsustati väärtuslike maastike paiknemist;
- määrati keskused ja täpsustati tasandid.

Täpsustused ei muuda Võru maakonnaplaneering 2030+ põhilahenduse olemust, mistõttu on üldplaneering maakonnaplaneeringuga vastavuses.

Kehtestamine

Üldplaneeringu kehtestamine kuulub kohaliku omavalitsuse volikogu pädevusse. Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 lõike 1 kohaselt on kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine üks kohaliku omavalitsuse rajanemise põhimõttest ja samaseaduse § 6 lõike 1 kohaselt kuulub omavalitsusüksuse ülesannete ja pädevuste hulka kohaliku eluküsimuste, sealhulgas ruumilise planeerimise korraldamine. Seega juhul, kui planeeringulahendus ei ole vastuolus kehtivate seaduste ja normidega, on erinevate huvide arvesse võtmisel ning üldplaneeringuga kavandatavate maakasutus- ja ehitustingimuste ruumilise sobivuse üle otsustajaks kohalik omavalitsus.

Antsla Vallavolikogu on seisukohal, et Antsla valla üldplaneeringu lahendus täidab üldplaneeringu algatamisel seatud eesmärgid ning säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu kujundamise eesmärgi. Üldplaneeringus on kohaliku omavalitsuse väärtusi ja vajadusi arvestades täidetud PlanS-s sätestatud üldplaneeringu ülesanded. Üldplaneering vastab õigusaktidele ning üldplaneeringu koostamisel on võetud arvesse KSH tulemusi. Planeerimismenetluse käigus on kõigil üldplaneeringust huvitatud isikutel olnud võimalus oma arvamusi esitada ja omavalitsus on üldplaneeringu lahenduse osas kaalutusõiguse teostamisel arvestanud tasakaalustatult nii avalikke huve ja väärtusi kui ka puudutatud isikute õigusi ja huve. Planeeringulahendust ja selle osas tehtud ettepanekuid ning arvamusi, sh nendega arvestamist või arvestamata jätmist, on põhjalikult kaalutud ja põhjendatud.

Link üldplaneeringule: <https://antsla.ee/uldplaneering>

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 31, planeerimisseaduse § 91 lõike 1, § 93 lõike 1, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi 20.06.2024 kirja nr 14-3/661-5, arvestades eeltoodut ja rakendades kaalutusõigust

Antsla Vallavolikogu o t s u s t a b:

1. Kehtestada Antsla valla üldplaneering.
2. Antsla Vallavalitsusel korraldada Antsla valla üldplaneeringu kehtestamisest teavitamine ja esitada andmed planeeringute andmekogusse.
3. Tunnistada kehtetuks Urvaste Vallavolikogu 17.04.1997 otsus nr 23 „Valla üldplaneeringu I etapi kinnitamine”.
4. Otsus jõustub teatavastegemisest

Igal isikul on õigus üldplaneeringu kehtestamise otsuse vaidlustamiseks pöörduda kohtusse 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik sai teada või pidi teada saama planeeringu kehtestamisest, kui ta leiab, et otsus on vastuolus avaliku huviga või kui otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi.

/allkirjastatud digitaalselt/

Merike Prätz
volikogu esimees